

DINÀMICA

ORIENTACIONS PELS PROFESSORS

L'objectiu del material didàctic "PALMA CÍVICA" és afavorir el debat dels alumnes de l'ensenyament mitjà sobre els valors cívics dintre del marc d'una ciutat com ara la nostra - Palma. Es tracta d'un material de sensibilització ciutadana que parteix del principis bàsics de la convivència i el civisme. Una dinàmica que pretén obrir un espai de consciència sobre les conseqüències d'adoptar actituds cíviqües o no cíviqües. Una dinàmica que no només vol mostrar les normatives de la ciutat on vivim, sinó també les repercussions socials i en el seu cas econòmiques amb els diners de tots.

Palma cívica té un enfocament des d'una perspectiva positiva en quant al final de la dinàmica els participants tenen l'opció de transformar/reciclar els costos socials del no civisme en actuacions clarament favorables pels joves i la comunitat en general. D'aquesta forma també es fomenta la sensibilització sobre una pràctica democràtica com és el fet de participar en la tria del que un com a ciutadà considera que li agradaria que fos o es fes a la seva ciutat.

1. INICI

Es formen grups de 3 a 6 alumnes, els quals hauran de debatre i decidir les opcions majoritàries en les diferents fases del joc.

La primera fase de la dinàmica consta de 21 targetes amb 6 opcions cadascuna on es plantegen 3 opcions cíviqües i 3 no cíviqües en temes municipals com els renous, les festes, la circulació, el botelló, el carril bici, les barreres arquitectòniques, els veïns, el racisme... ambdues opcions estan mesclades sense diferenciar les cíviqües i les no cíviqües, això és important ja que permet el debat i l'opinió sobre el que es consideraria d'una manera o d'una altra.

Es reparteixen els blocs de targetes per grups que estan numerades de l'1 al 21 per tal que tots els grups facin la mateixa seqüència.

Cada grup haurà d'escollir 1 sola opció que pensi que és cívica i 1 sola opció que cregui que no és cívica. El sistema d'elecció de les opcions es farà per consens o, si no és possible, per majoria simple dels membres del grup i s'anotaran els resultats en un panell corresponent.

El professor en aquesta fase té el paper de fomentar la discussió en grup de cada un dels temes de la targeta, a fi que cada grup pugui triar una proposta cívica i una proposta no cívica.

PRACTICAR EL BOTELLÓ

- A Hem recollit les botelles i envasos per no deixar brutor.
- B Si deixem brutor fem un bé a la societat perquè s'hauran de contractar persones que netegin el carrer.
- C Poso música al cotxe si no hi ha veïnats a prop.
- D Li he dit a un amic meu que una cosa és fer botelló, i altra molt diferent oninar al carrer. Ell no m'ha fet cas.
- E M'agrada el botelló perquè faig amics.
- F Com som un grup, podem ficar-nos amb qui volem sense que ens pugui respondre.

2. ESCOLLIR DEFINICIÓ D'ACCIÓ CÍVICA

Cada grup anotarà la resposta cívica que va escollint en un panell que forma part del material didàctic. És important recordar anotar les respostes en aquest panell perquè servirà per recollir dades generals dels diferents grups i instituts, a fi de tenir una idea de la percepció dels joves de la nostra ciutat sobre el que per ells és cívic.

Si algun grup escull una resposta no cívica en lloc de la cívica s'anotarà igualment al panell de definicions cíviqües ja que en aquesta fase no jutjam lo correcte o no correcte de l'opció, estem fent un panell de recollida d'opinions.

Posteriorment, acabada la dinàmica, el professor podrà utilitzar aquestes opinions contraposades per a debatre el perquè una opció triada com a cívica en realitat no ho és.

Opció cívica

Cada grup haurà d'escollir 1 sola opció que pensi que és cívica.

PRACTICAR EL BOTELLÓ

- A Hem recollit les botelles i envasos per no deixar brutor.
- B Si deixem brutor fem un bé a la societat perquè s'hauran de contractar persones que netegin el carrer.
- C Poso música al cotxe si no hi ha veïnats a prop.
- D Li he dit a un amic meu que una cosa és fer botelló, i altra molt diferent oninar al carrer. Ell no m'ha fet cas.
- E M'agrada el botelló perquè faig amics.**
- F Com som un grup, podem ficar-nos amb qui volem sense que ens pugui respondre.

S'anotaran les respostes en el Panell de definicions cíviqües

PANELL DE DEFINICIONS CÍVIQUES				
BOTELLÓ	Recollir la brutor	Posar música si no hi ha veïnats a prop	Fer amics	
	☐	☐	☐	☒
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐

3. ESCOLLIR DEFINICIÓ D'ACCIÓ NO CÍVICA

Un cop escollida la definició com a no cívica, el grup haurà d'identificar les sancions que corresponen a la normativa municipal o en el seu cas les repercussions que es poden derivar del no civisme. Aquí, els alumnes trobaran la informació concreta sobre la infracció que suposa l'opció que han escollit, com per exemple: embrotar el carrer tindria una sanció lleu d'entre 30 ? fins a 300 ?.

Aquí el professor posteriorment podrà treballar un aspecte que ben segur pot sorgir en quant a la valoració que poden tenir els joves sobre les sancions administratives, normalment quan es tracta de pagar en diners els joves pensen que es podria fer d'una altra manera, un bon punt de partida per analitzar la necessitat de les normes i les infraccions de les mateixes (el professor comptarà amb una taula resum de les distintes sancions administratives que surten a la dinàmica).

Opció no cívica

A continuació cada grup haurà d'escollir 1 sola opció que cregui que no és cívica.

PRACTICAR EL BOTELLÓ

- A Hem recollit les botelles i envasos per no deixar brutor.
- B Sanció lleu per embrotar el carrer: de 30 a 300 euros.**
- C La sanció per oninar al carrer va de 30 a 300 euros.
- D L'assetjament d'altres persones i, encara pitjor, l'agressió, poden arribar a ser sancionades amb condemeses més greus.
- E M'agrada el botelló perquè faig amics.
- F Com som un grup, podem ficar-nos amb qui volem sense que ens pugui respondre.

El grup ha d'identificar cada acció escollida com a no cívica amb la sanció que li correspon.

PRACTICAR EL BOTELLÓ

- B Sanció lleu per embrotar el carrer: de 30 a 300 euros.**
- C La sanció per oninar al carrer va de 30 a 300 euros.
- D L'assetjament d'altres persones i, encara pitjor, l'agressió, poden arribar a ser sancionades amb condemeses més greus.
- E M'agrada el botelló perquè faig amics.
- F Com som un grup, podem ficar-nos amb qui volem sense que ens pugui respondre.

El grup ha d'identificar la sanció amb la correspondència en crèdits.

TAULA D'EQUIVALÈNCIES ENTRE UNA ACCIÓ INCÍVICA I EL SEU COST SOCIAL I ECONÒMIC	
BOTELLÓ	CRÈDITS
B Viure en una ciutat bruta té evidents costos econòmics, donat que una mala imatge afecta al comerç, al turisme i als serveis.	30
D El cost d'aquesta infracció és social. A qui li agradaria viure a un carrer amb males olors?	5
F Les conductes agressives tenen un cost social i personal. I les conseqüències psicològiques i econòmiques poden ser molt greus.	30

S'anotaran les respostes en el Panell de definicions no cíviqües i correspondència en crèdits

PANELL DE DEFINICIONS NO CÍVIQUES I CORRESPONDÈNCIA DE CRÈDITS				SUBTOTAL DE CRÈDITS
BOTELLÓ	Deixar brutor	Oninar al carrer	Ficar-nos amb qui volem	
	30 crèdits	☒ 5 crèdits	30 crèdits	30
	☐	☐	☐	
	☐	☐	☐	
	☐	☐	☐	
	☐	☐	☐	
	☐	☐	☐	
	☐	☐	☐	
	☐	☐	☐	
	☐	☐	☐	
	☐	☐	☐	
	☐	☐	☐	
	☐	☐	☐	
	☐	☐	☐	
	☐	☐	☐	
	☐	☐	☐	
	☐	☐	☐	
	☐	☐	☐	
	☐	☐	☐	
	☐	☐	☐	
	☐	☐	☐	
	☐	☐	☐	
TOTAL ACUMULAT:				260
BONUS EXTRA:				500
TOTAL CRÈDITS:				760

RECICLA ELS CRÈDITS NO CÍVIQUES I INVERTEIX EN CIUTADANIA

Distribueix els crèdits en les activitats o equipaments que t'agradin

TOTAL CRÈDITS ACUMULATS = 760

COSTOS DELS SERVEIS PÚBLICS AMB ELS DINERS DE TOTS	
ACCIÓ	CRÈDITS
I) INFRAESTRUCTURES (I)	
☒ Replantar 10 arbres	50
☒ Construir un quilòmetre de carril bici	700
☒ Fer una zona al parc públic del teu barri per practicar amb el monopati	300
Habitlar una zona WRF al teu barri	100
Habitlar una zona per pintar grafitis	100
Habitlar una sala d'assaig pels grups locals	300
Cobrir de gespa artificial el camp de futbol del barri	300
II) EQUIPAMENTS (E)	
☒ Dotar el teu Institut amb 3 ordinadors més	10
☒ Instalar 2 cistelles de bàsquet a la pista de jocs de l'escola	50
☒ Instalar 6 màquines per fer exercici a una zona on es practica el "jogging"	50
Tenir un servei de préstec públic de bicicletes al barri	200
☒ Habitlar una zona de jocs WEE (com les que hi ha a alguns aeroports) a un espai públic	200
☒ Instalar 5 pipi-cans al teu barri	50
Tenir un servei de préstec per anar d'acampada en tendes	10
III) TEMPS LLUIRE I ESPORTS (TL E)	
Organitzar una marxa ciclista per reivindicar un carril bici al barri	50
Muntar un concert municipal a favor de la igualtat de sexes	300
Tenir les 10 darreres novel·les de còmic a la Biblioteca del teu barri	10
☒ Organitzar un curs preparatori per breure el carnet de conduir	100
☒ Organitzar un curs de 3 mesos de ball de hip hop al casal municipal	100
Muntar una freta de Manga a l'Institut	50
Organitzar una jornada dedicada als jocs d'ordinador amb banda	10
Organitzar un curs sobre com crear jocs multimèdia	50
Organitzar un partit de futbol amb jugadors del Mallorca per a subvencionar la participació a una trobada amb altres joves a la Corunya	50
Organitzar una marató nocturna de bàsquet a tres	50
Muntar un mercadet d'intercanvi sense diners entre els alumnes: roba de segona ma, CD, llibres, material esportiu...	50
TOTAL CRÈDITS INVERTITS = 760	

TAULA D'EQUIVALÈNCIES ENTRE UNA ACCIÓ NO CÍVICA I EL SEU COST SOCIAL O ECONÒMIC PER A LA CIUTAT

Per tal de no caure en un criteri exclusivament de costos econòmics, s'utilitzarà el sistema d'equivalències en crèdits, els valors dels quals aniran en correspondència a la gravetat o no de l'acció no cívica.

Dins la fase tercera, els alumnes comprovaran el valor en crèdits de les opcions "NO CÍVIC" que han escollit.

Així podran tenir una valoració més ampla de les accions no cíviqües, i entendre el perquè certes actituds aparentment NO TINGUDES EN COMPTE suposen uns costos socials i A VEGADES econòmics més grans del que imaginem.

En aquesta fase els alumnes anotaràn en un panell els costos en crèdits de totes les seves opcions "NO CÍVIC".

Posteriorment a la dinàmica el professor pot fomentar el debat de la classe en general entorn al que costen les coses amb els diners de tots. En aquesta fase no s'ha de tenir por a afrontar les opinions del que seria més convenient des d'una òptica personal: un debat democràtic ha d'acceptar les discrepàncies individuals i estimular el sentit comú amb el pes del benestar col·lectiu.

RECICLAR LES ACCIONS NO CÍVIQUES EN INVERSIONS CÍVIQUES

Aquesta fase pretén implicar els alumnes en una visió de la ciutat i la vida ciutadana positives, encara que hagin partit d'una perspectiva de sumar valors no cíviqs. Els alumnes sumaran en el panell general de les accions "NO CÍVIC" els costos en crèdits de totes les accions no cíviqües que han escollit.

El grup obtindrà una quantitat final de CRÈDITS + un bonus extra de 500 crèdits de corresponsabilitat ciutadana derivats del que ha escollit.

Arribats a aquest punt el grup podrà convertir i reciclar aquesta suma de crèdits en activitats o serveis que figuren a la taula de reciclatge de crèdits on hi trobaran un llistat d'actuacions moltes de les quals poden formar part de la seva vida quotidiana o ciutadana agrupades en tres blocs:

I) Infraestructures; II) Equipaments; i III) Activitats de temps lliure i esports.

Per definir les inversions s'haurà d'escollir necessàriament per consens o per majoria dels integrants del grup.

Una vegada triades les inversions escollides el grup anotarà al panell de crèdits les distintes activitats o els serveis escollits.

4. FINAL

Finalment, damunt un plànol els grups participants podran col·locar les ferratines amb els símbols de les inversions que han escollit per millorar el seu barri i ciutat.

Una vegada tots els grups han col·locat en el plànol les milliores seleccionades, es tindrà una imatge de conjunt del que s'ha escollit i es podran visualitzar les coincidències o diferències en les prioritizacions dels grups en quant a les propostes de millora de la seva ciutat.

Posteriorment, a l'acabament del joc el professor podrà utilitzar l'elecció d'inversions com a base per debatre el que realment costen les coses amb els diners de tots i la importància de prioritzar les inversions en funció del benestar col·lectiu malgrat l'òptica individual no vegi la necessitat personal.

La intenció final de l'ajuntament és fer una exposició sobre els resultats dels centres participants al programa Palma Cívica i així oferir una visió del conjunt de definicions i propostes dels joves sobre el civisme a Palma.

